

УДК: 657.37

ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ: ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТОЧНОСТІ ТА НАДІЙНОСТІ РЕЗУЛЬТАТІВ

Зерницька Крістіна Олександрівна,
здобувач вищої освіти спеціальності 071 Облік і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

***Анотація:** в роботі досліджується один з елементів методу бухгалтерського обліку – інвентаризація. Розглянуто, чому інвентаризація є забезпеченням точності та надійності результатів.*

***Ключові слова:** інвентаризація, підприємство, облік, контроль, перевірка, активи.*

Кожне підприємство, установа щонайменше раз на рік перед складанням фінансової звітності повинно провести інвентаризацію власних активів і зобов'язань. Оскільки ця тема завжди є актуальною, розглянемо чому інвентаризація так необхідна на підприємствах.

Інвентаризація – один із найважливіших елементів методу бухгалтерського обліку, яким забезпечується перевірка і документальне підтвердження достовірності даних бухгалтерського обліку про наявність та стан матеріальних і нематеріальних активів, іншого майна, капіталу, інвестицій, розрахунків, резервів і зобов'язань. Також це не лише теоретичне підґрунтя бухгалтерського обліку і господарського контролю, але й організаційна форма, яка використовується для виявлення та оцінки фактичного стану майнової бази, підвищення ефективності використання ресурсів, контролю за роботою матеріально відповідальних осіб [1].

Інвентаризація забезпечує дотримання таких вимог до балансу та звітності як правильність і реальність. Проведення інвентаризації дає можливість отримати інформацію, без якої такі елементи методу бухгалтерського обліку, як баланс та звітність втрачають функцію способу пізнання дійсності. Лише результати проведення інвентаризації дозволяють виявити помилки при здійсненні подвійного відображення господарських операцій, окремих фактів життя на бухгалтерських рахунках. Виявити й оцінити зміни, що відбуваються в обліку, можливо тільки шляхом проведення інвентаризації. Вона є одним зі способів контролю за збереженням та станом активів підприємства, що дозволяє виявити невідповідності в обліку, встановити винних у їх виникненні осіб та відшкодувати за їх рахунок заподіяну підприємству шкоду. Тільки після інвентаризації активів та зобов'язань дані бухгалтерського обліку підприємства можна вважати правдивими, а на основі них можна приймати управлінські рішення [1].

Законом «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» передбачається, що підприємства зобов'язані проводити інвентаризацію активів і зобов'язань перед складанням річної фінансової звітності для забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності [2].

Річній інвентаризації підлягають активи і зобов'язання підприємства, а також активи, які не належать підприємству. Вона повинна провадитися не раніше 1 жовтня звітного року – для матеріальних цінностей, коштів і зобов'язань; один раз на три роки – для будівель, споруд та інших нерухомих об'єктів основних фондів; один раз на п'ять років – для бібліотечних фондів [3].

Інвентаризація провадиться шляхом фактичного та фізичного перерахування об'єктів, що інвентаризуються, перевірки облікових записів, перевірки відповідності облікової оцінки об'єктів вимогам нормативних документів з бухгалтерського обліку і внутрішніх нормативних документів господарюючих суб'єктів.

Метою проведення інвентаризації є забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності установи. Під час інвентаризації перевіряють і документально підтверджують наявність, стан, відповідність критеріям визнання й оцінку активів та зобов'язань установи. При цьому забезпечуються: виявлення фактичної наявності активів та перевірка повноти відображення зобов'язань, коштів цільового фінансування, витрат майбутніх періодів; установлення лишку або нестачі активів зіставленням фактичної їх наявності з даними бухгалтерського обліку; виявлення активів, які частково втратили свою первісну якість і споживчу властивість, застарілих, матеріальних і нематеріальних активів, що не використовуються, невикористаних сум забезпечення; виявлення активів та зобов'язань, які не відповідають критеріям визнання.

У разі виявлення будь-яких розбіжностей між документальними та фактичними даними в кожному конкретному випадку ухвалюють рішення про списання чи оприбуткування в бухгалтерському обліку та вжиття подальших заходів щодо виявлених розбіжностей [4].

Отже, для того, щоб фінансова звітність не містила помилок, підприємство повинно проводити інвентаризацію. За її допомогою приймаються на облік невраховані господарські об'єкти, контролюється збереження господарських коштів, і навіть контролюється робота матеріально-відповідальних осіб; виявляються помилки, допущені у бухгалтерському обліку. Загалом перевіряється повнота та достовірність даних бухгалтерського обліку та звітності підприємств і організацій різних форм власності.

Список використаних джерел:

1. Тернопільський національний економічний університет: Організація та проведення інвентаризації. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/32386/1/ОПЗзм - 11. Грицинін Наталя. Організація та проведення інвентаризації.pdf> (дата звернення: 10.03.2023).
2. Освіта UA: Інвентаризація на підприємствах: значення та види, порядок проведення. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/accountant/16552/> (дата звернення: 10.03.2023).
3. Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки: Поняття та зміст інвентаризації. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/16895/1/2.pdf> (дата звернення: 10.03.2023).
4. Бухгалтерський інтернет – портал: Проводимо інвентаризацію – обліковуємо результати. URL: <https://ibuhgalter.net/ru/material/1430/27776> (дата звернення: 10.03.2023).

Annotation: the work examines one of the elements of the accounting method - inventory. Considered why inventory is a guarantee of accuracy and reliability of results.

Keywords: inventory, enterprise, accounting, control, verification, assets.

Науковий керівник:

Дубініна М.В.,

*д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет*

УДК: 657

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ФОРМИ 1 і ФОРМИ 1-ДС

Коваленко Артем В'ячеславович

здобувач вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна

Анотація: досліджено та порівняно форми 1 та 1-дс.

Ключові слова: баланс, форма 1 «Баланс», форма 1-дс «Баланс», фінансова діяльність підприємства, фінансова діяльність державного сектору.

Форма 1 «Баланс» та форма 1-дс «Баланс» є двома різними звітами, які використовуються в Україні для обліку фінансової діяльності підприємств та державного сектору відповідно. Незважаючи на те, що обидві форми мають спільну назву, вони мають деякі суттєві різниці.

Форма 1 «Баланс» (Звіт про фінансовий стан) – звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання і власний капітал (зг. п. 7 з. II [НП\(С\)БО 1](#)) [1].

Баланс форма 1-дс – звіт про фінансовий стан бюджетної установи, який містить інформацію про стан активів, зобов'язань і власного капіталу на початок та на кінець певного періоду (року, кварталу) (зг. з НП(С)БОДС 101) [2].

Одна з основних різниць між формою 1 та формою 1-ДС полягає в тому, що форма 1 використовується для обліку фінансової діяльності підприємств, а форма 1-дс – для обліку діяльності державного сектору.

Баланс (за формою № 1-дс згідно з додатком 1 до цього Національного положення (стандарту)) як звіт про фінансовий стан відображає активи, зобов'язання і власний капітал суб'єкта державного сектору та/або бюджету на початок року та на кінець звітного періоду на підставі звірених даних бухгалтерського обліку [2], тоді як у балансі (за формою 1) відображаються активи (ресурси, контрольовані підприємством в результаті минулих подій, використання яких, як очікується, приведе до надходження економічних вигод у майбутньому), зобов'язання (заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої, як очікується, приведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють в собі економічні вигоди) та